

vytvárala efektívne podmienky na spoluprácu s GLOBE.

- Organizovať stretnutia poslancov NR SR so zástupcami mimovládnych organizácií minimálne dvakrát ročne za účasti poslancov všetkých výborov NR SR, resp. poslaneckých klubov. Ďalšie stretnutie uskutočniť na jeseň 1997.

- Vypracovať pravidlá systematickej spolupráce a pravidelných kontaktov poslancov s verejnosťou vrátane zástupcov mimovládnych organizácií. Osobitnú pozornosť venovať prístupu k informáciám a poskytovaniu podkladov na prípravu legislatívnych úprav.

- Vytvoriť pracovnú skupinu pri Výbore NR SR pre životné prostredie a ochranu prírody so zameraním na všetky zložky životného prostredia, zloženú z poslancov, zástupcov štátnej správy a samosprávy, mimovládnych organizácií, vzdelávacích a výskumných inštitúcií, podnikateľov a médií, ktorá bude pracovať v období medzi takýmito stretnutiami.

Zároveň sa odporučilo ostatným výborom NR SR zriadiť podobné pracovné skupiny.

- Vzhľadom na prierezový charakter uplatňovania Agendy 21 a vyhodnocovania trvalo udržateľného rozvoja v SR poveriť podpredsedu vlády SR riadením navrhovanej Rady vlády SR pre trvalo udržateľný rozvoj.

- Zabezpečiť menovanie zástupcov a expertov mimovládnych organizácií do navrhovaných okresných a krajských rád pre trvalo udržateľný rozvoj s prihliadnutím na odporúčania pracovnej skupiny GLOBE.

- Zabezpečiť vo verejnoprávnych médiách (Slovenskej televízii, Slovenskom rozhlasu a TASR) priestor na objektívne a komplexné informácie o životnom prostredí, potrebe a možnostiach jeho skvalitnenia a o činnosti mimovládnych organizácií v zmysle príslušných zákonov.

- Vypracovať scenár tzv. nulové

ho variantu s uvedením konkrétnych dôsledkov v jednotlivých oblastiach pre prípad, že sa princípy trvalej udržateľnosti nebudú realizovať bezodkladne. Na vypracovanie tohto scenára prizvať členov pracovnej skupiny vytvorenej pri navrhovanom Výbore SNR pre životné prostredie a ochranu prírody.

- Podporovať aktívnu účasť poslancov pracovnej skupiny GLOBE na podujatiach organizovaných v rámci GLOBE s úmyslom zlepšiť medzinárodnú spoluprácu poslancov aktívnych v oblasti životného prostredia.

Vladimír Hudek, Vladimír Ira

Právo verejnosti na informácie

Právo verejnosti na informácie o životnom prostredí, ale i všeobecne, predstavuje dôležitý nástroj v rukách občanov pre posilnenie ich účasti na riadení a rozhodovaní o verejných otázkach, ktoré sa ich dotýkajú.

Na to, aby sa stal tento nástroj funkčným a použiteľným, musia byť splnené tieto podmienky:

- právo verejnosti na informácie je pevne zakotvené v právnom systéme štátu,
- požadované informácie fyzicky existujú,
- informácie sú voľne dostupné,
- informácie sú ľahko použiteľné,

- občan má záujem získať a použiť informácie.

Všetky tieto podmienky sú rovnako dôležité. Je úlohou štátu, aby zabezpečil prvé tri. Štvrtá podmienka – použiteľnosť informácií – súvisí so spracovaním získaných informácií do zrozumiteľnej a ľahko použiteľnej formy. Piata podmienka je spojená s informovanosťou občana o jeho právach a ochotou venovať sa verejným záležitostiam. Práve posledné dve predstavujú priestor pre pôsobenie mimovládnych organizácií, i keď ich účasť je potrebná a dôležitá aj pri plnení predchádzajúcich podmienok.

To, že environmentálne mimovládne organizácie v stredoeurópskom regióne rozvíjajú svoju činnosť v tejto oblasti, dokazuje niekoľko aktivít, z ktorých možno spomenúť napríklad:

- Projekt Coast Watch Europe Network, ktorý zisťoval právny rámec pre právo verejnosti na informácie v krajinách EÚ a strednej a východnej Európy.

- Konferencia o Registroch únikov a prenose znečisťujúcich látok (Pollution Release and Transfer Registries) pre mimovládne organizácie v Prahe (v januári 1997).

- Projekty Centra pre podporu miestneho aktivizmu v Ponickéj Hute.

- Seminár o ochrane dát a voľnom prístupe k informáciám v Budapešti orgnizovaný maďarskou úniou občianskych slobôd (v máji 1997).

Jednou z ďalších aktivít, ktorá sa bude čiastočne realizovať aj na Slovensku, je 18 mesačný medzinárodný projekt *Právo verejnosti na informácie* (Community Right to Know), čiastočne financovaný z prostriedkov programu PHARE Partnership, do ktorého sú zapojené tri východoeurópske krajiny –

Maďarsko, SR a ČR. Nositeľom tohto projektu v Maďarsku a Českej republike je Environmental Partnership for Central Europe a v SR Nadácia ETP Slovensko. Zahraničným partnerom je WWF International.

Cieľom projektu je posilnenie kapacity mimovládnych organizácií venujúcich sa uvedenej problematike tak, aby boli schopné aktívne sa zapájať do procesov využívania práva na informácie v konkrétnych lokalitách Slovenska. Projekt chce pomôcť mimovládnym organizáciám rozvíjať techniky a využívať odborné znalosti, ako aj efektívne komunikovať o problémoch spojených so znečistením životného prostredia a ich možných riešeniach. Výsledkom projektu by mala byť posilnená schopnosť zúčastnených MVO efektívne spolupracovať s verejnosťou, samosprávami, štátnou správou a priemyslom.

V rámci projektu sa predkladajú hlavne tieto aktivity:

- vzdelávacie podujatia (semináre a pracovné stretnutia) s tematikou právo verejnosti na informácie,
- školenia a tréningy zamerané na rozvoj komunikačných zručnos-

tí, vyjednávania a strategického plánovania,

- vydávanie informačných materiálov o nástrojoch a mechanizmoch umožňujúcich prístup k informáciám (napr. Pollution Release and Transfer Registry)

Projekt sa bude realizovať v spolupráci s tromi až piatimi mimovládnymi organizáciami zo Slovenska, ktoré sa už venujú problémom súvisiacim so získavaním informácií o životnom prostredí a právom verejnosti na informácie. Projekt bude trvať 18 mesiacov a jeho predpokladaný začiatok je v septembri 1997.

Prvou fázou projektu bude prieskum znalostí a reálnej potreby verejnosti mať právo na informácie, ktorý by mal pomôcť pri príprave seminára zameraného na predstavenie princípu práva verejnosti na informácie a prispieť k diskusi o jeho súčasnom (ne)využívaní pri zapájaní sa do rozhodovania na miestnej úrovni. V ďalších fázach projektu sa uskutočnia vzdelávacie aktivity rozvíjajúce túto problematiku podľa konkrétnych podmienok.

Dúfame, že projekt pomôže pri uplatňovaní práva verejnosti na informácie na Slovensku okrem svojho prínosu aj priamym nadviazaním na existujúce aktivity v tejto oblasti zo strany MVO, ale aj iných sektorov. Radi privítame ďalších záujemcov o spoluprácu.

Boris Strečanský
Alena Bradiaková

„Dosáhneš velikosti, když budeš odhlížet od důstojnosti těch nad tebou, a na tu svou necháš zapomenout ty pod sebou. Když se nebudeš ani povyšovat nad ponižené, ani ponižovat před povýšenými.“

Anthony de Mello
Modlitba žáby (2)